

teknisk Kandidat, en Mand med almindelig teknisk Uddannelse vil kunne gøre det lige saa godt, ja, undertiden maaske endog bedre. Jeg tror derfor ikke, at det er til nogen Skade, men tror snarere, at det vil højne det polytekniske Studiums og de polytekniske Kandidaters Stilling i Samfundet, om man kommer til at anvende Folk med mindre Uddannelse paa disse lavere Pladser; og jeg er derfor ikke vis paa, at man egentlig skal efterkomme det Krav om en saadan Mængde polytekniske Kandidater, som rejses nu. Jeg tror derfor, at dersom vi kan naa dette, som der nu er Tale om — og det har ogsaa Direktør Hannover været enig med mig om —, at faa den paatænkte Udvidelse ved Hjælp af disse Lokaler, saa har vi i alt Fald faaet en midlertidig Ordning, som kan være nogenlunde tilfredsstillende for Anstalten.

Føss: Det fremgaar af de Oplysninger, som er givne, og jeg forstod ogsaa den højtærede Minister saaledes, at der er Enighed mellem den højtærede Minister og Polyteknisk Læreanstalt om, at de midlertidige Foranstaltninger, man vil træffe, ogsaa vil strække til. Jeg kan, som det vil fremgaa af min første Bemærkning, godt slutte mig til den højtærede Undervisningsministers Opfattelse, at det ingen Skade er til, at Adgangsbetingelserne til Polyteknisk Læreanstalt noget skærpes; jeg tror i og for sig, at det er heldigt. Men i Anledning af den højtærede Ministers Udtalelse vil jeg dog gøre opmærksom paa, at der er et Problem, som stadig har knyttet sig til Undervisningen ved Polyteknisk Læreanstalt, og som ofte har været Genstand for Omtale og Overvejelse i Ingeniørkredse; det er en gammel Tilbøjelighed til stadig at forøge Eksamenskravet og Stofkravet ved Undervisningen, og det gælder i ganske særlig Grad de videnskabelige Fag. Jeg mindes, at paa et Tidspunkt, da jeg sad i Bestyrelsen for dansk Ingeniørforening, optog vi en Forhandling med den polytekniske Læreanstalts Lærere og Ledelse om dette Spørgsmaal, og det lykkedes os at komme til Forstaaelse om, at der burde ske nogen Reduktion. Der er hos alle Faglærere en Tilbøjelighed til at tro, at netop det Fag, de repræsenterer, er det afgørende i Livet, og at den, der ikke kan det i dets fulde moderne Omfang, egentlig ikke rigtig kan bruges. Nu er Forholdet i Virkeligheden saaledes, at den danske polytekniske Læreanstalts Undervisning altid og med Rette har været

vel anset paa Grund af den betydelige Vægt, der bliver lagt paa de videnskabelige Grundfag. En dansk Polytekniker, som er udgaaet fra Polyteknisk Læreanstalt, og som hører til de Elever, der har lært noget paa Læreanstalten, vil i Almindelighed være særdeles vel funderet paa dette Omraade, og dette er af Betydning og Værdi for Ingeniøruddannelsen og derigennem for de Kræfter, der skaffes til Veje ad denne Vej; derom er der ingen Tvivl. Men denne Trang hos Faglærerne til stadig at forøge deres Fag drives undertiden for vidt; thi den Uddannelse, man faar gennem de videnskabelige Grundfag, betyder i det væsentlige ikke, at der opsamles en positivt Fond af nødvendige Kundskaber; men det er en aandelig Gymnastik, en Uddannelse af Tænkeevnen og en Uddybelse af Forstaaelsen, hvis Frugter ikke kan maales ved det direkte Lærdomsstof, man siden i Livet kører rundt med. Netop fordi det er saaledes, maa man i vore Dage være betænkelig ved, at alle Fag og ikke mindst de tekniske Fag antager et Omfang, som gør det umuligt for den enkelte tilnærmelsesvis at overse dem alle. Man maa afveje det ene mod det andet, Betydningen af den teoretiske Uddannelse, som foregaar ved Polyteknisk Læreanstalt, imod de Krav i anden Retning, som Livet stiller. Den, der udgaar fra Læreanstalten med en Eksamen som Ingeniør, er derfor ikke Ingeniør; han er, for at sige det paradoksalt, kun en Skoledreng, der har sluttet sin Skole; det er først gennem Anvendelsen af det lærte og gennem Uddannelse til at anvende det lærte i Praksis, at han bliver til Ingeniør. Men det gør, at man med nogen Betænkelighed maa se paa den stadige Tendens, der er til at forøge Undervisningsstoffet, saaledes at man ikke alene stiller Krav til de dygtigste, som de mindre dygtige overhovedet ikke kan opfylde, men ogsaa belæsser disse dygtige saaledes, at deres Studium bliver et anstrengende Arbejde, som undertiden sender dem ud i Livet med færre disponible Kræfter og mindre disponibel Reservekraft, end de burde have. Det er altsaa Skyggesiden ved hele denne Sag; og naar den højtærede Undervisningsminister talte om, at polytekniske Kandidater anvendte deres Kræfter paa underordnet Arbejde, stemmer det ikke med min Erfaring. Hvis man overhovedet bruger polytekniske Kandidater til at kalkere Tegninger, maa det vistnok være i Statsinstitutioner; thi ingen Privatmand vilde indlade sig